

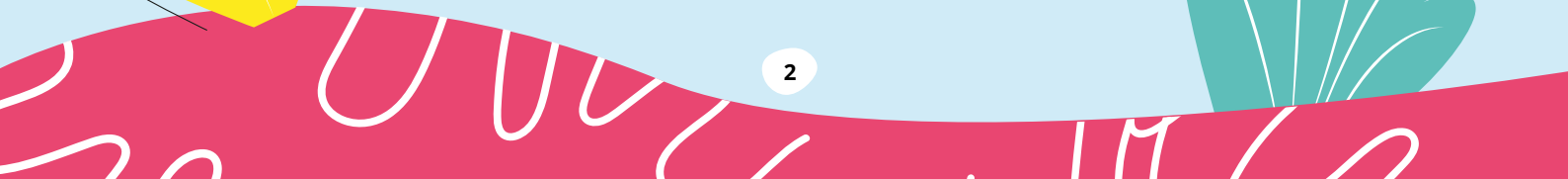
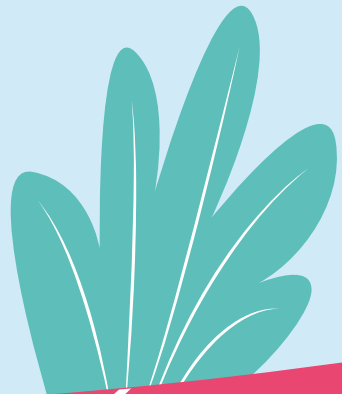
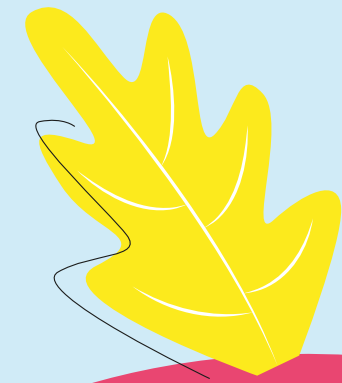
ES VAIKŲ DALYVAVIMO PLATFORMA

GENERALINĖ ASAMBLĖJA

Ataskaita

#EUChildParticipation

KIEKVIENOS SESIJOS DALYVIAI:

- vaikai
- lydintys suaugusieji
- valstybių narių atstovai
- kiti suaugę dalyviai
- temų ekspertai

Turinys

Įvadas

1 diena

Įžanginė sesija

Sveiki atvykę į ES vaikų dalyvavimo platformą!

Ryšių kūrimas visoje Europoje

Ryšių mezgimas ir susidraugavimas

Įvairių kartu ryšių kūrimas

Mokymasis saugiai ir prasmingai dirbti kartu su vaikais

ES, aš ir tu

Tyrinėjimas, ką tau reikia ES

Apsilankymas Europos Parlamente

2 diena

Teminiai praktiniai seminarai

Vaikams svarbių temų aptarimas

Dalijimasis įgytomis žiniomis

Vaikų idėjų pristatymas

Baigiamoji sesija

Generalinės asamblėjos uždarymas

Kiti įvykiai

Tolesni veiksmai

Daugiau informacijos

Įvadas

ES vaikų dalyvavimo platforma Briuselyje surengė pirmą didelį susitikimą su vaikais iš visos Europos, kad:

- aptartų jiems svarbius klausimus,
- pasidalytų išsamesnėmis žiniomis apie Europos Sąjungą (trumpiau – ES) ir
- aptartų, kaip vaikai gali formuoti ES vaikų dalyvavimo platformos (trumpiau – Platforma) ateitį ir kryptį.

Šį generalinę asamblėją pavadintą susitikimą surengė ES vaikų dalyvavimo platforma, kurioje vaikai skatinami būti aktyviais piliečiais ir demokratinės visuomenės nariais.

Į susitikimą Briuselyje atvyko 58 vaikai iš 16 Europos šalių ir ES bei vaikų teisių organizacijose dirbantys suaugusieji.

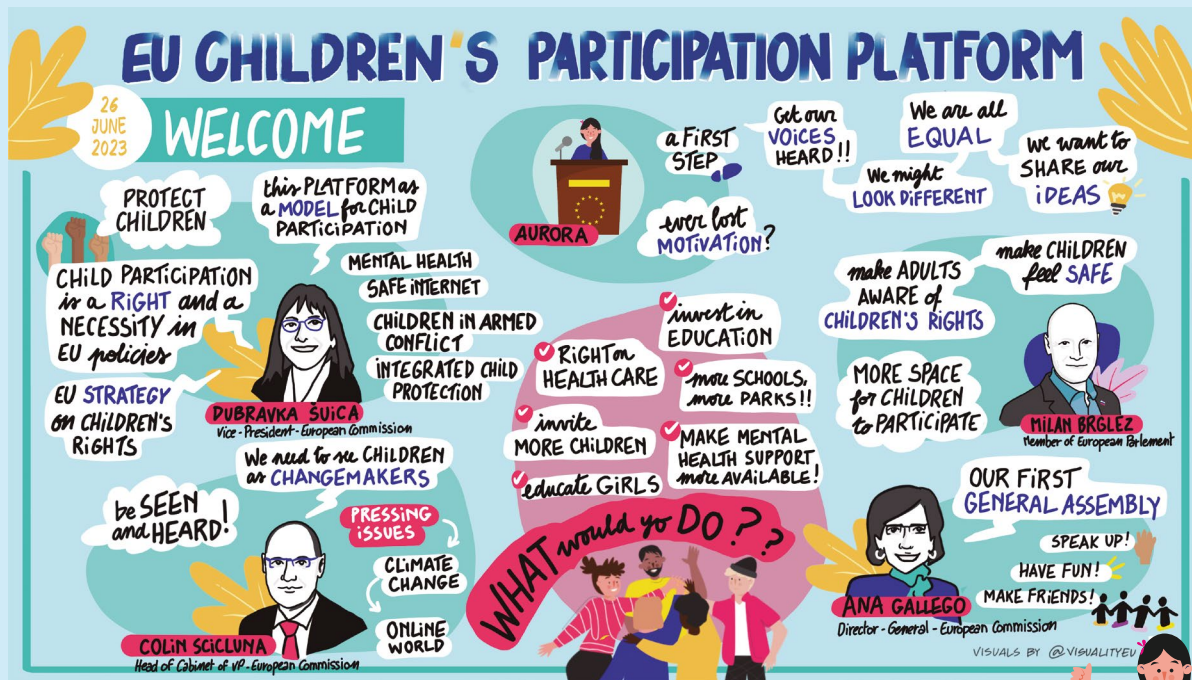
Per dviejų dienų susitikimą vyko pagrindinės sesijos, kurias bendrai vedė Vaikų kolegija, ir mažesni praktiniai seminarai, kuriuose buvo išsamiau aptariamoms įvairios temos.

Vaikai taip pat dalijosi savo pasiūlymais, nuomonėmis ir idėjomis, kaip Platforma gali pagerinti vaikų dalyvavimą visoje Europoje.

Naujojoje [ES vaikų dalyvavimo platformos](#) interneto svetainėje buvo sukurtas specialus generalinės asamblėjos [tinklapis](#).

Įžanginė sesija

Įžanginę sesiją bendrai vedė Vaikų kolegijos nariai ir ES atstovai:

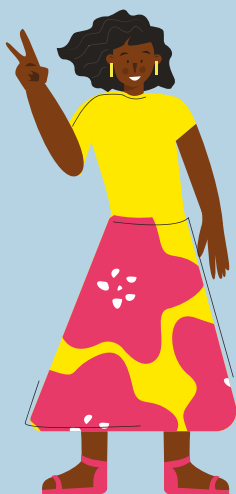
Anas (Danija), **Aurora** (Lietuva), **Gabrielius** (Lietuva), **Maria** (Rumunija), **Tala** (Švedija) ir **Tea** (Kroatija), taip pat **Milanas Brglezas** (Europos Parlamento narys, vienas iš Europos Parlamento Vaikų teisių jungtinės grupės pirmininkų), **Dubravka Šuica** (už demokratiją ir demografiją atsakinga Europos Komisijos pirmininkės pavaduotoja) ir jos kabineto vadovas **Colinas Scicluna**, **Ana Gallego** (Europos Komisijos Teisingumo ir vartotojų reikalų generalinio direktorato (JUST GD) generalinė direktorė), **Ingrid Bellander Todino** (JUST GD Pagrindinių teisių politikos skyriaus vadovė).

Vaikų kolegija yra viena iš Platformos įkūrėjų, jos vertingas indėlis padeda rengti ir įgyvendinti Platformos veiklą.

1 Diena

Ižanginė sesija

Politikos formuotojai pabrėžė, kad svarbu suteikti vaikams galimybę pasisakyti.

- **Milanas Brglezas** teigė, kad Europos Sąjungoje vaikams turi būti atstovaujama, kad jie galėtų dalytis savo nuomonėmis apie tokias svarbias problemas kaip klimato kaita ir saugumas internete.
- **Dubravka Šuica** visiems priminė, kad vaikų dalyvavimas yra viena iš pagrindinių teisių ir ES prioritetas. Taigi tai yra ES ir kitų tarptautinių organizacijų pažadas vaikams. Dabar Platforma padeda vykdyti šį pažadą, kaip nurodyta ES vaiko teisių strategijoje.
- **Colinas Scicluna** sakė, kad vaikystėje jautėsi neišklausytas suaugusiųjų. Colinas džiaugėsi dabar galėdamas tai pakeisti ir užtikrinti, kad vaikai būtų išgirsti.
- **Ana Gallego** pasidalijo mintimis, kodėl taip svarbu, kad vaikai kalbėtų ir reikštų savo nuomonę: „Jūs kalbate dėl kitų vaikų ir dėl savo pačių ateities.“

1 Diena

Ryšių kūrimas visoje europoje

Šiame praktiniame seminare vaikai ir suaugusieji kartu darbavosi siekdami užtikrinti, kad generalinė asamblėja būtų **prasminga, įtrauki ir saugi**. Vaikai bendrai parengė bendras taisykles, kaip dirbti kartu.

„Jei norime, kad suaugusieji mus išklaustyti, turime klausytis vieni kitų.“ **Flavio** (Italija)

Kadangi dalyvauti galėjo nedaug vaikų, dalyvavę vaikai jautė pareigą kalbėti ir už save, ir už kitus vaikus.

„Čia kalbu ne tik už save, bet ir už kitus Kipro vaikus – tuos, kurie galbūt ne visada atitinka lūkesčius ir ne visada yra girdimi ir matomi.“ **Loizos** (Kipras)

Įvairių kartų ryšių kūrimas

Marie-Cécile Rouillon, Europos Komisijos vaiko teisių koordinatore, Pagrindinių teisių politikos skyrius, JUST GD

ES šalių atstovai dalyvavo praktiniame seminare siekdami sužinoti, kaip gali padėti Platformai pasiekti vaikus ir įtraukti juos į Platformos veiklą savo šalyse.

Marie-Cécile pateikė daugiau informacijos apie Platformą ir apie tai, ką joje tikimasi nuveikti.

Platformai priklauso beveik 50 narių iš 27 ES šalių ir ji toliau auga. ES šalių atstovams ir kitoms organizacijoms svarbu skleisti žinią, kad daugiau vaikų galėtų lengviau prisijungti prie Platformos.

Sesiją vedusios **Cath ir Laura** paaiškino, kodėl prasmingas, įtraukus ir saugus vaikų dalyvavimas yra svarbus.

„Teisėmis grindžiamas dalyvavimas yra ne vien gerų ryšių palaikymas. Tai dalyvavimas siekiant užtikrinti, kad vaikai galėtų daryti įtaką savo gyvenimui.“
prof. **Laura Lundy**

Laura paaiškino, jog visose Platformos veiklos srityse stengiamasi užtikrinti, kad vaikai turėtų erdvės, balsą, klausytojų ir įtakos.

Prof. Laura Lundy, viena iš Vaikų teisių centro direktorių, Belfasto Karalienės universiteto švietimo teisės ir vaikų teisių profesorė, Korko universitetinės kolegijos teisės profesorė

Cath pabrėžė, kad vaikų dalyvavimas yra procesas, padedantis užmegzti ryšius tarp vaikų ir suaugusiųjų. Todėl svarbu, kad suaugusieji visada kalbėtųsi su vaikais ir laikytųsi vaikams duotų pažadų.

„Suaugusieji gali padėti vaikams pasiekti vaikams rūpinimų pokyčių.“
Cath Larkins

Prof. Cath Larkins, nepriklausoma ekspertė, dirbanti su įvairiomis NVO, vyriausybėmis ir universitetais

1 Diena

ES, aš ir tu

Šiame praktiniame seminare kalbėta apie ES ir apie tai, ką reiškia dalyvauti ES gyvenime.

ES šalių atstovai susitiko su vaikais aptarti jų teisių, vaikų dalyvavimo ir nacionalinių vyriausybių darbo.

Aptarti klausimai

- Ne visose šalyse vaikai vienodai išklausomi: daugelyje šalių nėra tinkamų priemonių vaikams išklausti ir nesilaikoma požiūrio, kad vaikų nuomonė yra svarbi.
- Svarbu, kad visos vyriausybės vaikų teisėms skirtų daugiau dėmesio.
- Vaikams turėtų būti suteikta priemonių savo mintims išsakyti.
- Vaikai turi teisę gauti informacijos – tiek apie politiką, tiek tam, kad suprastų, kokių turi galimybių dalyvauti.
- Vaikai turi turėti galimybę pasisakyti apie daugelį jiems kylančių problemų ir iššūkių, įskaitant psichikos sveikatą, patyčias, priklausomybes, netoleranciją, saugumą internete ir įtrauktį.

Siūlomi sprendimai

- Labai svarbu šviesti ir didinti informuotumą, pavyzdžiui, šviesti jaunos vyrus moterų teisių ir moterų saugumo klausimais.
- Išklausti kitus.
- Įtraukti vaikus į politinę veiklą ir sprendimų priėmimą nacionaliniu ir vietos lygmenimis.
- Daugiau diskutuoti ir gebėti pagarbiai užduoti klausimus.

1 Diena

Apsilankymas Europos Parlamente

Pirmos dienos popietę vaikai lankėsi Europos Parlamente, ten susipažino su ES istorija ir pamatė, kaip veikia Europos Parlamentas.

Teminiai praktiniai seminarai

Antra diena buvo skirta vaikų idėjoms apie Platformą išklaudyti. Mažesniuose praktiniuose seminaruose vaikai nagrinėjo tam tikrą temą ir jos ryšį su vaikų dalyvavimu ir siūlė idėjų dėl Platformos veiklos.

Vaikai rinkosi jiems įdomiausią ir svarbiausią temą.

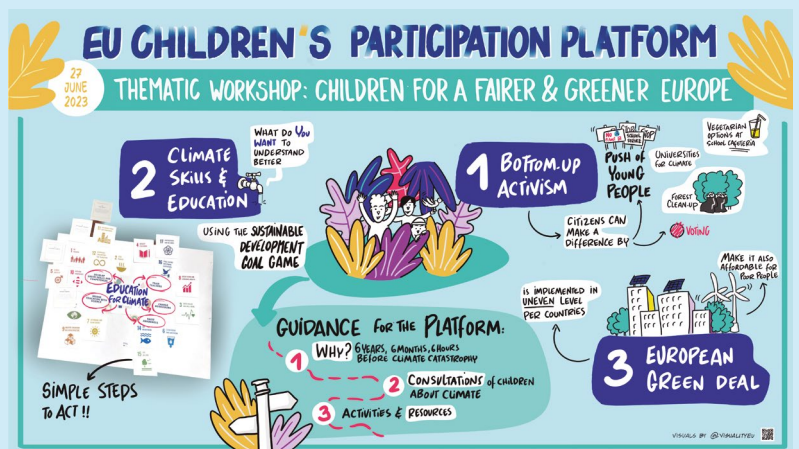

Vaikų teisės

Šią sesiją vedė **Laura, Marie, Elisabeth** (Platformos komanda), **Marta** (JUST GD) ir **Oana** (Europos Komisijos Švietimo, jaunimo, sporto ir kultūros generalinis direktoratas).

Vaikai už teisingesnę ir žalesnę Europą

Šią sesiją vedė **Gabrielle, Noemi, Ingvild** (Platformos komanda) ir **Susanne** (Europos Komisijos Jungtinis tyrimų centras).

Teminiai praktiniai seminarai

Apsauga nuo smurto

Šią sesiją vedė **Katerina, Almandina, Henk** (Platformos komanda) ir **Marie-Cécile** (Europos Komisijos vaiko teisių koordinatorė, JUST GD).

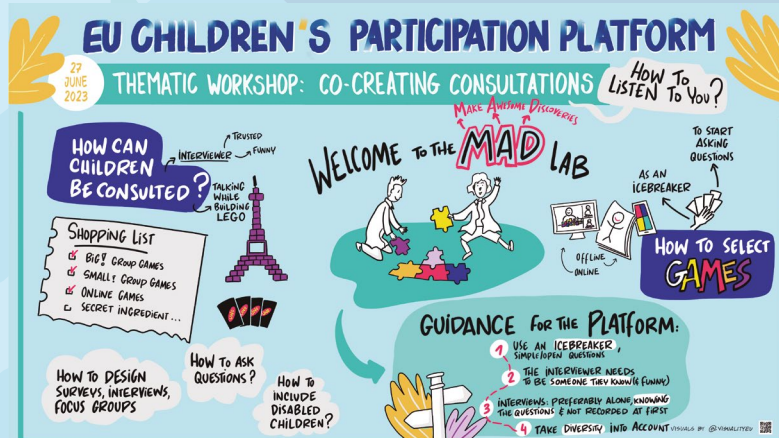

Vaikų skurdas

Šią sesiją vedė **Katerina, Hanna, Lilla** (Platformos komanda) ir **Jiri** (Europos Komisijos Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties generalinio direktorato skyriaus vadovas).

Bendrai rengiamos konsultacijos

Šią sesiją vedė **Cath, Andrea, Ruth, Barbara** (Platformos komanda).

Dalijimasis įgytomis žiniomis

Per šią sesiją visi susirinko pasidalyti per praktinius seminarus išsakytomis idėjomis. Susitikime vaikai visiems vaikams ir suaugusiesiems pristatė savo pasiūlymus.

1 grupė. Vaikų teisės

- Ne visos ES šalys įgyvendina vaikų teisę į politinį dalyvavimą, todėl Platformoje būtų galima parengti kampaniją, per kurią ši teisė būtų propaguojama visoje ES.
- Balsavimo amžius turėtų būti sumažintas iki 16 metų, nes „šešiolikmečiai ir septyniolikmečiai neturi galimybių reikalauti politikų atskaitomybės už jų veiksmus, tačiau galėdami balsuoti jie turėtų galimybę daryti įtaką politinėms diskusijoms, kurios gali pakeisti jų gyvenimą.“ **Gabrielius** (Lietuva)
- Psichikos sveikata – sienų nepaisanti problema. Platformoje būtų galima „sukurti socialinės žiniasklaidos kampaniją, kuri suteiktų jaunimui drąsos prašyti pagalbos ir padėtų sustabdyti stigmatizavimą (#stopstigma).“ **Maria** (Rumunija)
- **Švietimo srityje turi būti įgyvendinamos vaikų teisės**, o geras išsilavinimas yra viena iš pagrindinių kiekvieno vaiko teisių. „Norime pokyčių, kad pagal mokyklų programas vaikai būtų mokomi naudingesnių gyvenimo įgūdžių.“ **Andon** (Bulgarija)
- Vaikams reikia į praktiką orientuoto švietimo ir laiko asmeniniam tobulėjimui. Platformos interneto svetainė gali padėti vaikams dalytis savo nuomonėmis. Platforma turėtų būti matoma mokytojams, kad jie galėtų apie ją kalbėtis su vaikais mokyklose ir vykdyti informavimo kampanijas. Platforma taip pat turėtų būti skirta politikos formuotojams, kad jie galėtų dalytis informacija, skatinančia vaikus dalyvauti svarstant temas, kurios turi poveikio vaikų gyvenimui.

2 grupė. Vaikai už teisingesnę ir žalesnę Europą

- **Visi gyvename visuomenėje, kuri niokoja mūsų planetą.** Platformoje būtų galima išnaudoti vaikų interesus atitinkančias konsultacijas klimato kaitos problemoms spręsti, nes „planetos likimas yra vaikų rankose.“ **Marketa** (Čekija)
  - Galime **pasiekti pokyčių diskutuodami su politikais ir rengdami internetinius seminarus**, kuriuose vaikai galėtų pasidalyti savo nuomonėmis. Suaugusieji „linkę visuotinio atšilimo nelaikyti problema <...>. Kartais jie supranta, kad tai problema, bet nežino, kaip apie tai kalbėti.“ **Radoslawas** (Lenkija). Dar vienas šios problemos sprendimo būdas – **suaugusiesiems ir mokytojams parūpinti specialių priemonių** ir išteklių.

Platforma turėtų „sudaryti palankesnes sąlygas mokytis vieniems iš kitų, rengti pažintinius vizitus, tarpusavio vizitus ir susitikimus. Tai svarbu, nes Platformos veikloje dalyvaujantys žmonės galėtų apžvelgti, kokiais veiksmais įvairios mokyklos ar miestai stengiasi padėti užkirsti kelią klimato kaitai.“ **Katie** (Airija)

Dalijimasis įgytomis žiniomis

3 grupė. Apsauga nuo smurto

„Tarp pagrindinių grupių, kurioms gresia smurtas, yra imigrantai, nebaltaodžiai žmonės ir skurstantys vaikai.“ **Eva** (Ispanija).

Platforma gali padėti spręsti smurto prieš vaikus problemą šiais būdais:

- kurti ir kelti informacinius vaizdo įrašus siekiant didinti informuotumą;
- rengti konsultacijas internetu ir ne internetu;
- sukurti saugias pokalbių svetaines bendravimui su kitais vaikais;
- rengti tėvams skirtas informacines brošiūras ir naujienlaiškius;
- įtraukti vaikus į konsultacijų kūrimą siekiant parengti Komisijos planą.

4 grupė. Vaikų skurdas

Dėl vaikų skurdo kyla problemų švietimo, sveikatos ir būsto srityse. Europos vaiko garantijų sistema – vienas pavyzdinių veiksmy, padedančių vaikams įgyti išsilavinimą, naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis ir būti aprūpintiems būstu. Platforma galėtų padėti tokiais būdais:

- rengti informuotumo didinimo kampanijas apie visiems prieinamą švietimą ir užklasinę veiklą;
- kurti saugias erdves, kur vaikai galėtų kalbėtis nekritikuojami;
- samdyti specialistus (pvz., psichologus), kurie konsultuotų vaikus ir tėvus;
- padėti vaikams dalytis patirtimi su kitais vaikais;
- interneto svetainėje sukurti erdvę, kurioje būtų aptariami viso pasaulio gerosios praktikos pavyzdžiai, prie kurių galėtų prisidėti vaikai, tarkim, susiję su sveiku maistu ir mityba, kur vaikai galėtų dalytis receptais;
- padėti vaikams užmegzti ryšius su ekspertais ir nacionalinėmis vaikų ir jaunimo patariamosiomis tarybomis;
- suaugusiesiems rengti mokymus, kaip dirbti su vaikais, kad būtų galima sėkmingiau bendrauti ir suprasti vaikų poreikius.

„Kurti turinį, kuris padėtų lengviau organizuoti renginius, kuriuose dalyvautų vaikai iš įvairios aplinkos, pavyzdžiui, globos įstaigose ir šeimose gyvenantys vaikai. Taip būtų skatinama globos įstaigose augančių vaikų integracija.“ **Antonis** (Kipras)

Dalijimasis įgytomis žiniomis

5 grupė. Bendrai rengiamos konsultacijos

Ši grupė pristatė būdų, kaip rengti Platformos konsultacijas, kad jos atitiktų vaikų interesus ir būtų patrauklios.

- „Į konsultacijas reikėtų įtraukti susipažinimo žaidimų, kad vaikai jaustųsi laisviau.“ **Emily** (Bulgarija).
- Diskusijas turėtų vesti vaikams pažįstami asmenys.
- „Kalbinant svarbu, kad vaikai iš anksto žinotų klausimus.“ **Emily** (Bulgarija).
- Įtraukti atvirų klausimų, kad vaikai galėtų pareikšti savo nuomonę.
- Vartoti paprastą kalbą, naudoti pokalbio funkciją veiklai paaiškinti ir užtikrinti, kad klausimai būtų aiškūs ir suprantami.
- Per konsultacijas naudoti stresą mažinančius žaislus.
- „Pritaikyti visą veiklą taip, kad joje galėtų dalyvauti vaikai su negalia.“ **Emily** (Bulgarija).
- Konsultacijos turėtų trukti ne ilgiau kaip 20–30 minučių su pertraukomis.
- Įtraukti 6–9 vaikų atskiras diskusijų grupes.
- Leisti vaikams pasirinkti norimą veiklą ar žaidimus.

Baigiamoji sesija

Baigiamąją sesiją bendrai vedė Vaikų kolegijos nariai ir ES atstovai:

- **Aurora** (Lietuva), **Georgi** (Bulgarija), **Naya** (Nyderlandai), **Tabassum** (Nyderlandai), **Tala** (Švedija), **Yassmin** (Ispanija) ir **Zahira** (Ispanija);
- **Ewa Kopacz** (Europos Parlamento pirmininkės pavaduotoja ir vaikų teisių koordinatorė), **Minna Ljunggren** (Švedijos socialinių paslaugų ministro valstybės sekretorė), **Didier Reyndersas** (už teisingumą atsakingas Europos Komisijos narys), **Ana Gallego** ir **Ingrid Bellander Todino**.

Baigiamoji sesija

Tabassum, Yasmin ir Zahira apibendrina abiejų dienų sesijas ir diskusijas. Aptarusi praktiniuose seminaruose nagrinėtas temas, **Tabassum** teigė, kad jai atrodo labai svarbu diskutuoti apie psichikos sveikatą, ir paragino suaugusiuosius išklausti sunkumų patiriančius vaikus ir jais rūpintis.

Ewa Kopacz paragino visus vaikus aktyviai „*Jūs esate Europos ateitis. Jūs spręsite, pagal kokius įstatymus gyvensite jūs patys ir jūsų vaikai. Todėl svarbu jau dabar pradėti mąstyti apie šiuos klausimus ir aptarti juos su bendraamžiais. Nieko nėra neįmanomo.*“

Minna Ljunggren kalbėjo, kaip svarbu, kad vaikai būtų aktyvūs piliečiai. Būdami aktyvūs piliečiai, vaikai gali susitikti su kitais vaikais ir aptarti vaikams ir visuomenei svarbius klausimus.

Komisijos narys Didier Reyndersas pripažino ES vaikų patiriamus sunkumus ir nurodė, kad ES vaiko teisių strategija ir Europos vaiko garantijų sistema yra tik keli pavyzdžiai, padedantys vyriausybėms daryti pažangą, padėti vaikams ir labiau juos įtraukti. „*Europos Komisijoje esame įsipareigoję pakviesti jaunąją kartą prie derybų stalo.*“

Ana Gallego visiems priminė, kad „*visi veiksmai, kurių imasi mūsų Sąjunga, turėtų būti grindžiami paprastu principu – turėtume nesugadinti savo vaikų ateities ir kitai kartai pasaulį palikti geresnį.*“ (Ana Gallego, cituodama Europos Komisijos pirmininkę Ursulą von der Leyen)

Galiausiai į klausytojus kreipėsi **Naya** (Švedija) ir **Tala** (Nyderlandai). **Tala** sakė, kad ją labai džiugina visų vaikų energija ir užsidegimas. **Naya** teigė, kad jaučiasi įgavusi galių, ir vylėsi, kad taip jaučiasi ir visi kiti patalpoje esantys žmonės.

„*Esate ne tik ateitis, bet ir dabartis. Jūsų balsas ir įsipareigojimas yra svarbūs kuriant geresnį pasaulį. Parodykite mums visiems, kad amžius – ne kliūtis siekiant skatinti pokyčius ir keisti padėtį.*“

„*Daugiau galių jaunimui!*“ – teigė **Tala**.

KITI ĮVYKIAI

Vakaro programa

Apsilankymo metu vaikai turėjo galimybę susipažinti su Briuseliu. Jie dalyvavo Briuselio šokolado ekskursijoje – pasivaikščiojo po miesto centrą klausydamiesi istorijų bei legendų ir ragavo puikų Briuselio šokoladą.

TOLESNI VEIKSMAI

Generalinė asamblėja buvo svarbus žingsnis vystant Platformą.

Į vaikų pateiktus pasiūlymus bus atsižvelgta rengiant Platformos darbo programą. Darbo programa – trumpas dokumentas, kuriame bus nurodyta, kokios temos bus nagrinėjamos Platformoje, kokia veikla bus organizuojama ir kada tai bus daroma.

Darbo programa padės visiems vaikams suprasti, kaip įsitraukti į Platformos veiklą.

DAUGIAU INFORMACIJOS

[Daugiau informacijos apie generalinę asamblėją.](#)

[Generalinės asamblėjos nuotraukos](#)

[Vaikams pritaikytas informacinis rinkinys](#)

[Daugiau informacijos apie ES vaikų dalyvavimo platformą.](#)

Dalyvaukite ir išsakykite savo nuomonę! Užpildykite ES vaikų dalyvavimo platformos konsultacijų apklausos formą.

Visų vaikų apklausa vykdyta iki 2023 m. rugpjūčio 31 d. Joje vaikų klausiama, kaip suaugusieji ir ES turėtų užtikrinti vaikų saugumą.

[Žr. apklausos rezultatus.](#)

